

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्री, द्वितीयवर्षम्, षष्ठपत्रम् (व्याकरणम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2017-18

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -
दिनाङ्कः -

शास्त्री, द्वितीयवर्षम्, षष्ठपत्रम् (व्याकरणम्)

विषयः – वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (अदादितः लाकारार्थप्रक्रियान्तो भागः) – 100 अङ्काः।

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note – This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः – क

अङ्काः – 20 × 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. शब्दविधायकं सूत्रमेकं लिखतु?
2. 'अनुदात्तोपदेशः' इति सूत्रं पूर्यतु?
3. 'शेरते' इत्यत्र केन सूत्रेण रुडागमः?
4. 'ब्रुवो वचिः' इति सूत्रस्य उदाहरणे लिखतु?
5. मृजूधातोः अर्थं लिखतु।
6. श्लुसंज्ञाविधायकं सूत्रं लिखतु।
7. 'अभिषवः' इत्यस्य कोऽर्थः? अस्मिन्नर्थे कः धातुरागच्छति?
8. अदन्ति इति रूपं कस्य लकारस्य?
9. रिफधातोः कोऽर्थः?
10. 'समवाये च' इति सूत्रस्य कोऽर्थः?
11. 'सत्यापपाश' इति सूत्रं पूर्यतु।
12. 'धूनोति चम्पकवनानि.....' इति श्लोकं पूर्यतु।
13. 'भावयते' इत्यत्र कथमात्मनेपदम्? कश्च प्रत्ययः?
14. सन्नप्रत्ययविधायकं सूत्रमेकं लिखतु।
15. 'वाब्रज्यते' इत्यत्र कः प्रत्ययः? केन सूत्रेण?
16. 'सुदृषत्प्रासाद' इत्यत्र कथं दीर्घो न?
17. क्यच्प्रत्ययविधायकं सूत्रमेकं लिखतु।
18. 'किमिच्छति' इत्यत्र कथं क्यच् न?
19. 'उपमानादाचारे' इत्यस्यार्थमुदाहरणञ्च लिखतु।
20. 'अर्थवेदयोरप्यापुगवक्तव्यः' इत्यस्यार्थं लिखतु।

21. यक्-प्रत्ययः केन विधीयते?
22. 'यथेष्टं नामधातुषु' इत्यस्यार्थं लिखतु।
23. 'व्यतिलुनीते' इत्यस्यार्थं लिखतु।
24. 'स्यसिचसीयुद्.....' इति सूत्रं पूरयतु।
25. कर्मणा इति किम्?

खण्डः - ख

अङ्काः - 05 × 08 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतं शब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. सवार्त्तिकं सोदाहरणं 'लडः शाकटायनस्यैव' इति सूत्रमालोचयतु।
2. जुहोति, पिपति, दीव्यति, चक्रे, आप्नोति, रोष्टा-इत्येतेषु पदचतुष्टयस्य ससूत्रसाधनं करणीयम्।
3. 'वेत्तेर्विभाषा' इति सूत्रं यथाग्रन्थमालोचयतु।
4. 'णिच्भावकर्मणोः' इति सूत्रमालोचयतु कौमुद्यानुसारेण।
5. 'विभाषा चिण्मुलोः' इति सूत्रं यथाग्रन्थमालोचयतु।
6. यजति स्म, अवाधि, अजागारि, उपक्रमते, शब्दायते, यशस्काम्यति-इत्येतेषु चतुर्णां ससूत्रसाधनं करणीयम्।
7. 'गुणो यङ्लुकोः' इति सूत्रमालोचयतु कौमुद्यानुसारेण।
8. 'सः स्विदिस्विदिसहीनां च' इति सूत्रं यथाग्रन्थमालोचयतु।

खण्डः - ग

अङ्काः - 02 × 10 = 20

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. अथ परस्मैपदिनः षोडश इति व्याख्यात।
2. रुध्धातोः सर्वेषु लकारेषु रूपाणि लिखतु।
3. ण्यन्तप्रक्रियातः यथेच्छं सूत्रद्वयं सोदाहरणं आलोचयतु।
4. विनक्ति, रिरेच, किरति, अस्यति, ननाश-इत्येतेषां ससूत्रसाधनं करणीयम्।

